

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 20-7-2005

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. Πρωτ. : 6336/1995

ΑΤΟΜΙΚΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Αριθμ. ...Ρ.5.../2005

Αριθμός ερωτήματος : 1065524/4769/B0010/4-7-2005 της Δνσης Δημόσιας

Περιουσίας, Τμήμα Β΄.-

Περίληψη ερωτήματος : Εάν η Επιτροπή του καθορισμού αιγιαλού, παραλίας ή παλαιού αιγιαλού οφείλει, στην περίπτωση της χάραξης των σχετικών οριογραμμών, να εξετάσει τα προσκομιζόμενα από τον ενδιαφερόμενο στοιχεία που καταδεικνύουν εσφαλμένη χάραξη και προ της υπογραφής της επικυρωτικής απόφασης του καθορισμού από το αρμόδιο όργανο και την δημοσίευσή της στην Ε.τ.Κ.

I.- Στο υπ' αριθμ. 1065524/4769/B0010/4-7-2005 έγγραφό της η Δνση Δημόσιας Περιουσίας, τμήμα Β΄ μας γνωρίζει ότι : « Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 5 του ν. 2971/01, σε περίπτωση εσφαλμένου καθορισμού της οριογραμμής του αιγιαλού ή του παλαιού αιγιαλού ή της παραλίας επιτρέπεται ο επανακαθορισμός κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. Η διαδικασία για τον επανακαθορισμό κινείται είτε αυτεπαγγέλτως από την Κτηματική

Υπηρεσία είτε ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου και προσκόμιση στοιχείων που αποδεικνύουν το σφάλμα του πρώτου καθορισμού».

Κατόπιν τούτου ερωτώμεθα : «Εάν η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει τα προσκομισθέντα από τον ενδιαφερόμενο στοιχεία που αποδεικνύουν το σφάλμα της χάραξης πριν την υπογραφή της επικυρωτικής απόφασης του καθορισμού από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας και τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ή μετά».

II.- Με τις διατάξεις του άρθρου **4 παρ. 1 ν. 2971/2001** «Αιγιαλός και παραλία και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α'285/19-12-2001) **ορίζονται ότι :** «Η οριογραμμή του αιγιαλού χαράσσεται από την Επιτροπή του άρθρου 3 ως πολυγωνική γραμμή πλησιέστερη στην πραγματική φυσική γραμμή και απεικονίζεται στο σχετικό διάγραμμα με ερυθρό χρώμα. Οι οριογραμμές της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού απεικονίζονται με κίτρινο και κυανούν χρώμα αντίστοιχα. Οι κορυφές των πολυγωνικών γραμμών έχουν ορθογώνιες συντεταγμένες εξαρτημένες από το τριγωνομετρικό δίκτυο της χώρας».

Επίσης με την διάταξη της **παρ. 3** του ίδιου άρθρου **ορίζεται ότι:** «Η επιτροπή του άρθρου 3 παράλληλα με την χάραξη των οριογραμμών συντάσσει υποχρεωτικά έκθεση, που συνοδεύεται από το σχετικό διάγραμμα». Περαιτέρω με τις διατάξεις του άρθρου **5 παρ. 9** του ίδιου νομοθετήματος **ορίζονται ότι :** «Σε περίπτωση **εσφαλμένου** καθορισμού της οριογραμμής του αιγιαλού ή του παλαιού αιγιαλού ή της παραλίας επιτρέπεται ο επανακαθορισμός κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου. Η διαδικασία για τον επανακαθορισμό κινείται είτε αυτεπαγγέλτως από την Κτηματική Υπηρεσία είτε ύστερα από **αίτηση κάθε ενδιαφερομένου και προσκόμιση στοιχείων** που να αποδεικνύουν το σφάλμα του πρώτου καθορισμού. Ο επανακαθορισμός της παραλίας, εφόσον συνεπάγεται

μείωση της ζώνης παραλίας που είχε αρχικώς καθοριστεί, επιτρέπεται μόνον αν δεν έχει συντελεσθεί η σχετική αναγκαστική απαλλοτρίωση».

1. Ως (ενεργός) αιγιαλός, η χάραξη του οποίου στον κόλπο Λαγανά της Ζακύνθου έδωσε αφορμή στην διατύπωση του παρόντος ερωτήματος, νοείται η εδαφική λωρίδα που περιστοιχίζει την θάλασσα και περικλείεται μεταξύ δύο ορίων, δηλ. του ορίου των μεγίστων αναβάσεων των υδάτων προς την ξηρά και του ορίου των μεγίστων υποχωρήσεων των υδάτων στην θάλασσα. Για την οριοθέτηση αυτού λαμβάνονται υπ' όψη οι συνήθεις διακυμάνσεις των υδάτων σε καιρό νηνεμίας και όχι οι εξαιρετικές που μπορεί να παρουσιαστούν σε περιπτώσεις πλημμύρας. Σκοπός τούτου είναι η εξυπηρέτηση της επικοινωνίας από την θάλασσα στην ξηρά και αντιθέτως και η εξασφάλιση της δημιουργίας συγκοινωνιακών, εξωραϊστικών και άλλων κοινωφελών έργων. Στις περιπτώσεις που λόγω της φύσεως της συνεχομένης ξηράς ο αιγιαλός δεν εξυπηρετεί τον προαναφερθέντα σκοπό, επιτρέπεται η διαπλάτυνσή του με λωρίδα γης, που δεν επιτρέπεται να οικοδομηθεί, από την οριογραμμή αυτού μέχρι και πλάτους 50 μέτρων. Η λωρίδα αυτή καλείται παραλία (Βλ. Ν.Σ.Κ. 222/2005).

Η ιδιότητα του αιγιαλού προκύπτει εκ φυσικών φαινομένων (ΣΤΕ 5107/1983, 4342/1986 ΝοΒ 37 σελ. 131, ΑΠ 546/1978 ΝοΒ 27 σελ. 389), αυτόν δε τον δημιουργεί η φύση και όχι η βούληση της πολιτείας (ΣΤΕ 3152/1977, Γν. Ν.Σ.Κ. 1052/1970), ο δε διοικητικός καθορισμός των ορίων και της εκτάσεως που θεσπίζεται από τον ν. 2971/2001 (αλλά και τον προϊσχύσαντα ΑΝ 2344/1940), γίνεται για λόγους καθαρά διοικητικούς, δηλ. για να γνωρίζει η Διοίκηση ποια εδάφη πρέπει να μεταχειρίζεται ως «αιγιαλό» και να ασκεί επ' αυτών τις οικείες διοικητικές ενέργειες (βλ. Μπαλή Γεν. Αρχ. Παρ. 204, Τούση : Εμπράγματο Δίκαιο, παρ. 13,

σελ. 41, Εφ. Αιγ. 94/1974 ΝοΒ 23 σελ. 361, Ε.Α. 1971/1972 ΝοΒ 20 σελ. 1454, Εφ. Αιγ. 103/1956 ΝοΒ 5 σελ. 23).

Με τις διατάξεις των άρθρων 3 μέχρι 9 του ανωτέρω ν. 2971/2001 προβλέπεται λεπτομερειακά η Διοικητική διαδικασία χάραξης και καθορισμού των ορίων του αιγιαλού της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού. Ειδικότερα δε στα άρθρα 6 και 9 απαριθμούνται ενδεικτικά τα στοιχεία τα οποία δύναται η αρμόδια επιτροπή να λάβει υπ' όψη της, προκειμένου να προβεί νομίμως και αιτιολογημένως στον καθορισμό των σχετικών ορίων, η οποία, βεβαίως και προκειμένου να σχηματίσει ασφαλή πεποίθηση για το αντικείμενο της κρίσης της, έχει την ευχέρεια να χρησιμοποιήσει, επί πλέον, και οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο κατά τα δεδομένα της κοινής ή επιστημονικής πείρας (σχετ. και ΣτΕ 1977/2002, 1185/1996, 2952/1998 ελλ. Δ:2000:1043, 2599/1998 ΝοΒ:1999:1695, 12655/1999).

Εξάλλου, σύμφωνα με την προαναφερθείσα νεοπαγή διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 5 του Ν. 2971/2001 (η οποία κατά την παραγρ. 10 του αυτού άρθρου εφαρμόζεται και όταν τα όρια του αιγιαλού έχουν καθοριστεί με βάση τον α.ν. 2344/1940), σε περίπτωση εσφαλμένου καθορισμού της οριογραμμής του αιγιαλού ή του παλαιού αιγιαλού ή της παραλίας επιτρέπεται ο επανακαθορισμός κατά τη διαδικασία του άρθρου αυτού. Η διαδικασία για τον επανακαθορισμό κινείται είτε αυτεπαγγέλτως από την Κτηματική Υπηρεσία είτε από αίτηση κάθε ενδιαφερόμενου και προσκόμιση στοιχείων που να αποδεικνύουν το σφάλμα του πρώτου καθορισμού.

Η δυνατότητα του επανακαθορισμού της οριογραμμής αιγιαλού, υπό τον προϋσχύσαντα περί αιγιαλού και παραλίας α.ν. ~~2344/1940~~, (στον οποίο δεν υπήρχε ευθεία διάταξη, αντίστοιχη της υπάρχουσας στο Ν.2971/2001), σε

περίπτωση που εμφιλοχώρησε σφάλμα ή πλάνη περί τα πραγματικά γεγονότα, γινόταν δεκτή με βάση την εις το διοικητικό δίκαιο γενική αρχή της ανακλήσεως των διοικητικών πράξεων, αλλά και της δυνατότητας ανατροπής του περιεχομένου αυτής εν όλω ή εν μέρει, επερχόμενης είτε με νέα αυτοτελή διοικητική πράξη, που στηρίζεται εις ίδια γεγονότα και σκέψεις αφορώσας αυτοτελώς στην κατάσταση της οποίας η ανατροπή θεωρείται ενδεικνυόμενη, είτε με νέα εντελώς πράξη, με αντίθετο προς την προηγούμενη περιεχόμενο, η οποία εκδίδεται με βάση νέα πραγματική κατάσταση ή ανανεωθείσα αίτηση του διοικουμένου (βλ. Ν.Σ.Κ. 137/2004).

2.- Από την ανωτέρω ανάπτυξη προκύπτει με σαφήνεια ότι στην περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος ιδιώτης κατέχει στοιχεία, που αποδεικνύουν, κατά την άποψή του, λανθασμένη διοικητική χάραξη των οριογραμμών του αιγιαλού ή ακόμα και της παραλίας ή του παλαιού αιγιαλού, δύναται να τα προσκομίσει στην οικεία επιτροπή καθορισμού, η οποία **οφείλει να** τα λάβει υπόψη της και να τα αξιολογήσει σε εκείνο το στάδιο, **χωρίς να απαιτείται να αναμείνει την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας καθορισμού των σχετικών ορίων**. Η θέση αυτή όχι μόνο δεν προσκρούει στη ρύθμιση των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 5 του πιο πάνω νόμου, αλλά αντίθετα ευρίσκει σαφές έρεισμα στις διατάξεις οι οποίες καθορίζουν την διοικητική διαδικασία καθορισμού των σχετικών ορίων, συμπορεύεται δε και με την Αρχή του Κράτους Δικαίου, που διατρέχει την λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης (προβλ. ΣΤΕ 2176/2004 Ολομ.).

III.- Κατ' ακολουθία αυτών στο τεθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι η επιτροπή καθορισμού των ορίων του (ενεργού) αιγιαλού, της παραλίας και του παλαιού αιγιαλού, στην περίπτωση κατά την οποία προσκομίζονται από

ενδιαφερόμενο στοιχεία, που καταδεικνύουν, κατά την άποψή του, εσφαλμένη χάραξη των σχετικών ορίων, οφείλει να τα εξετάσει ακόμα και προ της υπογραφής της επικυρωτικής απόφασης του καθορισμού από το αρμόδιο όργανο και την δημοσίευσή της στην Ε.Τ.Κ.

Ο, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΑΓΓΕΛΟΥ.